

1. Jugmann, Ich. Christophor: De juribus lega: Lorum. 2. Kirchmaier, Georg Korpar: Ne augurstens Romans-3. Kirchmaier, Thento: De comentatione cadaverim, fallaci illo praesentis homicidae indicio. In d. Blakes cines genaltsom extlether 4. Kirchmein, Theore : De civilatilier Hausculius. 5. Lederes Michael Fred : De Lutelis. 6. Lederes, Michael Fride: De Contractibles-1. Lederes, Michael Front: De interesse, all. m. l. de sest, quas pro co qualités. 8. Lederer, chichael Fridericus: Fandorum prac ludia prout ut untiquis vocantus.

9. Lederes, Michael Fridericus: De jure curdum publicosur. 10. Les ses, Wilhelm: Postionum adjus femdale dodecas IV. 106 Leises, Withelm: Positionum ædjun fendale dodecas V. 11. Martini Werner Theren : De likera imperio nobstitute Franconiae, Jueniae, et pener Backen Rheni an states imperii dicende 12 Martin: Werner Theory de jure venant ine. 12 Mongeros trachines: De majestatio orimina. 13. Retter, Christaphor: De dominio revoca que juic 14. Rohrenseen, Christians: Fus armorum. 15. Stranssinis Godapedas: Te servestute ne lumitentus afficientus. 16. Thilo, Georg Melcheor: Te jure er ami. 12 L' Mergeuns Tunchemet: Di majestetis «25 min me ejungue j'ure.

17618 Liegles, Kuspas: De proceus atoribus. 186 Jinck Irhams Facrbus: It interpretations legum-1640 for Ad lung, Irhams Christophens. Te orth et occasu 1211-6 Lyses, Wilhelm: De concerns et graduatione. Crestorum in foro electorali doxonico concurren. L'un 25 mil Lyser, Wilhelm. Te immutatitete et mutatit. lateté juris. 3 Levres, Wilkele : Todecas 18 positionen en ps fendale. 4. Martini, Women Thurt : De orta et processa jaris Instimanes 5. Marking Women theoh! Te Transmittione a Etoran 6. Martin Women Thers : De sequent 20. 7. Ritter Christophones: decames facultelis juri-Asical cirsbas academicis. [adantiendum thema: le judice legati deligaentes competentes.

& Ritter, Christapskouen: De rege Komanorum. 9. Rohrenseen, Chrostian: De jure municuli 10. Rothe, Ehrenpier: Aus positionem al naturale 11. Scharfins dr. Fridericus: De forederstas. 12. Johnstyfleison, horr. Samuel: Lineamenta Sarmassea. 13. Schnigfleish, Konsa Samuel : En Listoria civili. Venetum regimen adambs arant. 14. Straumies, Godafreder: Mrum quis alle jare et ullo in carn sibi ipsi vialentes mamos inferre 15. Wildvogel, Godapeden: De dishskahiva jostika 16. Liegles, Timpur: Deratitalitione ejusque the destroy stynis has frentisch 16 . Riller, Christophens: Calljuris is decours! Ois. James, que et estimen inaugarales sheyets Becker imilet. ef. 20. 1.1670. 1. ha bugar.

Q. D. B.'V.
DISPUTATIO POLITICA

JURIBUS LE-GATORUM,

In Electorali ad Albim Academia

Sub PRÆSIDE VIRO CLARISSIMO

DN. M. JOH: CHRISTO-PHORO FUGMANNO,

Fautore suo, ac Conterraneo æviterno observantiæ cultu prosequendo

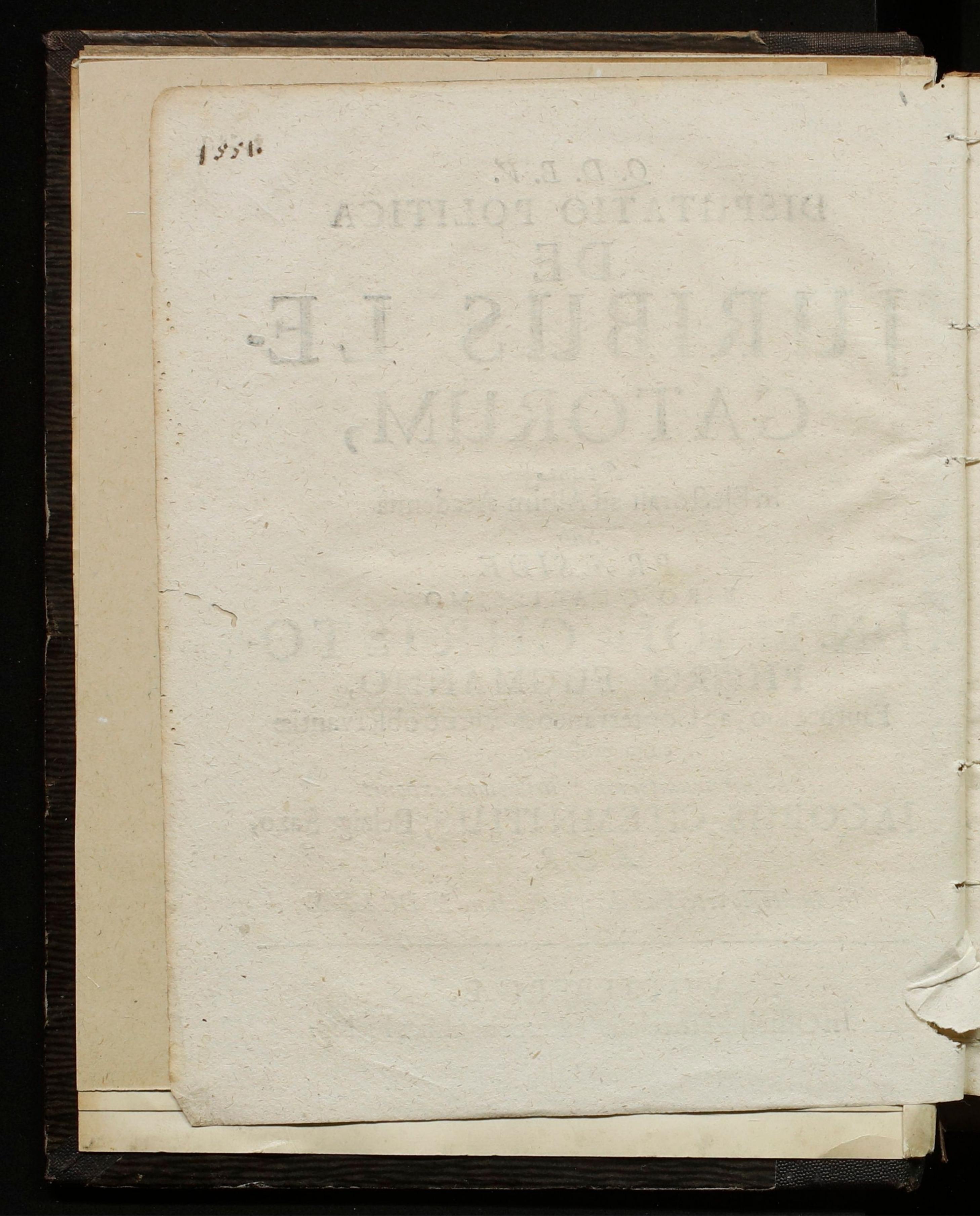
Publica eruditorum ventilationi exponet
JACOBUS CHEMNITIUS, Belzig: Saxo,

A. & R.

In Auditorio veteri ad d. 22. Maji Anno M DC LXIX. Hot Mas

VVITTEBERGÆ, În Officinà Finceliana excudebat Elias Fiebig.

54

I, M, J.

S. 1.

On propriæ solum civitatis instituta estagität administros, sed incidut etiam tempora, qvib per
interpretes ac nuncios Regizvoluntatis apnd externas
Resp. agendum. Cum v. nec commodu semper Principi à Regno
abesse, & caput reru, ut Tiberius apud Tacitu loqvitur, omittere,
sepè nectutum, imò à dignitate remotum esse videatur: pulchrò inventò, communiq; gentium approbatione recepti sunt
Legati, qvi in consortium expeditionum publicarum trahuntur, & jam ad sanciendam pacem, jam ad sedera pangenda,
jam etiam ad indicenda bella, vel alias ob causas emittuntur: in
quos simul persona Majestatis transfunditur, ut non minus mittentis autoritati, quàm Legatorum juribus, admissioni scilicet
& sanctitati consulatur.

S.2. Qu'à ratione simul intelligitur, Legationem non nisi cum paribus intercedere: qu'alibet autem Resp. par est alteri. Nec resert, Majestatis exercitium in unius imperio clarius elucere, qu'àm ubi per plurima capita est divisum: qvia sussicit, qvòd jura majestatis utrobiq; exerceantur. Parum qvoq; resert ad summam potestatem, locorum, provinciarum q; multitudo, & amplus Comitum, Baronum, nobilium q; numerus: id qvod constat de minoribus Helvetiorum Cantonibus, nec non de Luca, Geueva, Genua, qvarum civitatum imperia adhuc muris clauduntur. Majestas aqvè convenit, qvi uni provincia imperat, ita ut in omnibus summam potestatem obtineat, ac si pluribus and imperate adhuc muris clauduntur.

imperaret.

feg.

imperaret. Ut verba hic mutuemur ab Excellentissimo Domino Wendelero, Viro nostra laude majore. Æqva-Phitos. litatem enim conciliat, neutram alteri obstrictam L.11.p.20. este, ut abea leges accipiat. Atq; hinc nec Provinciales, jure gentium, qvod inter gentes est diversas, sed jure civili fru-L.1.c.24. untur. Legatus apud Livium publicum se nuncium po-Philipp.6. puli Romani vocat. Cicero, ut ostendat, jus Legationis civi non convenire: adextraneos, inquit, mitti Legationes, at cum civibus per Legatos agere & turpe & absurdum. Apudi L. 1. bi- Tacitum eqvidem censuerunt Patres, mittendes ad Germanistor. c.19. cum exercitum Legatos, sed Legatorum titulum liberius hie usurpari, rectè monet magni nominis Vir Bœclerus. ment:h.l.

S.3. Qvia autem Majestas intimam naturam Legaticonstituit, sine quâ omnis exspirat, nec Pontifici quidem Romano, quippe qvi & ipse Majestate pollet, potestas mittendi Legatos deneganda erit. Nemo sanè Principum de classe distribuendi suos Legatos, tam sollicitus est, qvam Pontifex Romanus. Alii enim dicuntur emanare abipso fonte, alii non emanare, sed constitui, alii nec emanare nec constitui, sed officium habere cum dignitate conjunctum. Primi speciali sensu appellantur à latere, quoniam de latere Papæ, cui semper adsunt, emittuntur. Secundi, qvi non emanant, sed constituuntur, audiunt nuncii Apostolici. Exemplum sit in nunciis Hispaniarum, Franciæ, Poloniæ, Venetiarum, Neapolis, Sabaudiæ & Florentiæ. Tertii denig;, qvi non emanant, nec constituuntur, sed officium habent cum dignitate conjunctum, & Legati nati dicuntur, qvia cum dignitate, qvam acqvirunt, fiunt ipso jure Legati, qualis olim fuit Episcopus Cantuariensis, Eboracensis in Anglia, Bituricensis in Aqvitania superiori, & Rhemensis in Francià, de qvibus conferri potest scriptor Lusitanus Cla-Jur. Ee- rissimus Augustinus Barbosa. Possent equidem tales distinctiones Legatorum suorum Papæ Romano, prout **fummam** 1.1.6.15.12.

summam habet Majestatem interritorio, haudqvaqvam invideri, nisi eas intuitu orbis Christiani, cujut caput videri vult, per maximum scelus affectaret. Nam dum, ut Patriarcha, aut Episcopus Oecumenicus (quem titulum jactitat) ad suæ religionis socios Reges, tanqvam se inferiores emittit, vel ab his missos ceu superior excipit, gubernationem Ecclesiarum, ad ipsos Principes spectantem, nesario ausu sibi vendicat. Verum enim verò, cum Ecclesiastica Pontificis Romani Monarchia rectæ rationi repugnet, atq; plane diversi generis sitab aliis in humani societate Principatibus, approbante Celeberrimo domino Conringio; hinc, quid de Ecclesiasticis ejus (non loqvor secula. In Aniribus) Legatis judicandum sit, non difficile est pronunciare. madven

no

va-

m

es,

ru-

00-

100

ess

ud

ni-

13-

on-

109

tos

ndi

Alii

fed

ere

tur

un-

unt

ım,

en-

sed

di-

Le-

in

in

Cla-

di-

out

am

S. 4. Cæterum, ut ad Legatorum jura propriès acceda- pollum mus, duo potissimum occurrunt: primout admittantur, de- de Prinin de, ne violentur. Jam de priori membroagendum erit. Le- cipe. gatus personam Majestatis repræsentat, ideò rejiciendus temerè haudqvaqvàm est, nisi justa aliqva causa subsit, qvæ contrarium svadeat. Optimo igitur jure Annibal ab Hannone culpatur, quando hic ait: Legatos ab sociis & pro sociis venien- Liv. l.21. tes bonus Imperator vester in castra non admisit, jus genti- 6.10. um sustulit. Nimirum Annibal, Pœnorum Dux, contra fœdus per Iberum amnem transierat, & Saguntum sociorum populi Romani civitatem, obsidione cinxerat? quare Legati Romanornm mittebantur, qvi à proposito Annibalem deterrerent, ne Saguntinos prælio amplius laccsseret. His obviam misit qvi dicerent, nectutò eos adituros inter tottàm effrenatarum gentium arma, nec Annibali tanto discrimine rerum operæ esse legationes audire. Admissionis difficultas, cum omnibus gravis, tum gravissima Legato est. Contemnienim magis, quàm negligi videtur. Sed morosi isti homines, omnibus bonis odiosi, se ipsos potius egregiè fallunt, dum dignitatem suam alieno tœdiô aut contumelia auctum iri putant. Dion Syracusanus

> Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt urn:nbn:de:gbv:3:1-852178-p0013-9

DFG

1555. summum fortunæ ludibrium passus, cum Theodorum Principem Megarensem domi convenire veller, diuq; ante fores detentus non admitteretur; comiti suo, quem adversitas nondum satis afflixerat, neq; docuerat, indignanti, feramus, ait: forsan & nos, cum in culmine dignitatis essemus, tale quid fecimus; turpemq; hunc fastum fastigium invenit. Lygdamus Tyrannus Lacedæmoniorum Oratoribus accessum denegans, valetudine se minus sirma uti, assirmat. Legati igitur, se Spartanosesse ostenderunt, & congruâ verborum allusione: nonvenimus, inqviunt, cum Lygdamo luctaturi, sed locuturi. Verum publicè mores ejus exagitati sunt, & si quis difficilis aditu, superbus sermone existeret, Lygdamus appellabatur. Sed dispiciamus de causis, que repulsam Legatorum justam consti-L. 2. de tuunt. Tres ponit Hugo Grotius, Vir acuminis acomnijure belli genæ doctrinæ incomparabilis, ortas ex persona ejus, qui mittit, aut qui mittitur, tum ex negotio, ob quod mit-c.18.11.3. titur. Qvod mittentem concernit, cum hostis ille jam armatus est, bellum vel inferens, vel primis quoq; diebus illaturus, aliqua quidemexempla, ejusmodi Legationem rejiciunt, at sine applausus sapientum. Beligerantibus enim maximè necessarium videtur commercium Legatorum, quia non aliter ponuntur arma, nec aliter initur tranquilla pax. Durante bello, incidunt sæpè & alia negotia, qvæ, nisi per internuncios publicos, transigi non possunt. Faciunt hûc verba Clarissimi Pol. 1.2. Hornii. Quambis sufficiens causa subsit, que rejiciat suspectum. Oratorem, & nemo cogi possit, ut admittat hominem, de cujus non tantum dubitatur side, sed persidia jam constat: ne tamen inbumanitatis alicujus insimulari Princeps pussit, admittendus ipse videbitur. Interim honoris specie arctiori custodia observabitur: nec liberum permittetur egredi designatum bospitum, aut colloqvi civibus, nist prasentibus sidelissimis bominibus, in quorum conspe-Etunibil seditiose possit moliri. Altera pars non satis ponderis habere videtur, si ob vilitatem comitatûs, vilitatem q; personæ rejicia -

rejiciatur Legatus. Nec enim de missi qualitatibus venit judicandum, cum publicà & Majestaticà dignitate suffultus sit. Hæreticum quæ repellant argumenta nulla ratione conjicere possum. Propter hæreseos labem si rejiciatur Legatus, illud etiam jus, qvod apud omnes obtinet, infringatur, necesse est. Suffici. ens causa subest, si constet, eum ut alieni imperii invasorem accedere, aut aliqvid contra Majestatem admittentis sustinuisse designare, si perfidià fuerit notatus, & qvæ alia occurrere possunt. Ratione negotii rejici poterit Legatus, si luculenta testimonia loqvantur, se hostem agere populumq; in turbas atq; seditiones excitare. Qvin si hæc talia ptævideantur, moneri poterit, ne mittaeur legatus, aliàs hostis locô eum futurum. Proptereà prudenti consiliò Romani, antequam cum Senatu Legaticolloquereutur, causas admissionis exquirebant: Si que incognite Legationes adventarent, antequam admitterentur, exploratores, minores g, magistratus profectiobviam, qui, que petentes venirent, inprimis inquirebant: Itag, ade Apollinis extras urbem Senatu evocato postulata noscebant; quos, si videbatur, admitti jubebant, qvod testatur Alexanderab Alexandro.

11. Gen.
dier.c.11.

§.5. Verius etiam causam justa repulsa quasivero in certis temporum atq; negotiorum momentis, qva Legatum admitti minime patiuntur. Urgentibus Reip. negotiis, aliòsapè transmigrandum est, & tunc inhumanitatis non erit arguendus Princeps, si Legatus eum sequatur, responsionem ab eò accepturus, tempore & loco magis opportuno. Ita Scipio Legatos Carthaginiensium advenientes qvidem suscepturat desideria ipsorum non illicò audivit, verùm Tuneram venire jussit. Eodem prorsus modò princeps nostri avi, si qvando accendunt Legati, nec ratio statûs, ut loqvi solemus, statim illos audiri patitur, significat illis, se aliò, sed magis congruò tempore pronis auribus mandata accepturum, Exemplum hoc seculum tulit. Dominus enim de Cheuriers Lega-

tus

eus Regis Galliæ missus ad Ducem Sabaudiæ, pro confirmanda pace inita inter eum & Regem. Ut advenit Thurinum, & peractis publicis privatisq; solennibus, cœpit causam suæ Legationis explicare; At Dux optime sciens, se in verba concordiæ jurare non posse, nisi demum acceptà ab Hispaniæ Rege jurisjurandi formula, inducias ad aliquot dierum spatia petiit, pro mutuà istà sermocinatione. Interea Veredarius advenit, literas Regis Hispaniæ exhibens, juxta qvas ipse Dux cum Legato negotium confecit. Ita, si gemitu ejulatuq; tota personet Regia vel ob luctum vel incommodum aliud gtave, ne molestiam ægris animis afferat Legatus, infecta Legatione, consultius domum regredietur.

S. 6. Qvamvis nonnungvam contingat, ut Legati ipsi admissionem recusent. Res loqvitur de Themistocle. Is se ipso monitore ab Atheniensibus ad Lacedæmonios missus est, ut, dum ipse moraretur, Lacedæmonii pariter spectatæ dignitatis & fidei Viros ablegarent Athenas, ea videlicet gratia, ut dolus dolo eludatur, si ipse Spartæ retentus esset. Homo sagacis ingenii rem inventam perfectam reddidit. Nam Lacedæmonem postquam venit, non continuò Magistratum adiit, sed palàm tarditatis & indulgentiæ accusavit collegas, quos expectare se simulabat. Quæ res hunc tandem sortita finem, ut nec quicquam querentibus Lacedæmoniis, muro & munimentis (qvia

id agebatur) cincta fuerit.

§.7. Qvodsi veròsemel admissus Legatus, statim ex Jure gentium caput ejus sacrosactum atq; inviolabile habetur. Hinc unanimis populornm consensus, neq; invenietur ulla nisi forte effrenatagens, quæ neget, Legatorum capita esse äouda & invio. labilia. Ejusmodi autem violatorum Legatorum exempla plu-13.18. rima dari non dissitemur. Doctissimus Carolus Paschalius ex Appiano refert, Legatos Romanorum, qvi caducat ferebant, inviolabili veste circumamictos frustatim concisos à Gallis, eaqi

1558

eaq; frusta per campos disseminata. Eò prorupit Pisonis cupiditas & scelus atq; audacia, ut non modò Bessicæ gentis Principem, cum ille in castra venisset, & magna auxilia peditum eqvitumq; polliceretur, securi percusserit, verum etiam comites ejus trucidârit, ut gravi facundià hoc facinus commemorat disertissimus Orator. Inauditaimmanitas est Helenæ Russo- Orat.37. rum Reginæ, qva nihil truculentius fama audivit unqvam; Le- in Pif. gatos quippe Prutenorum præsidis (qvi sædus per nuptiarum vincula illi debebant offerre) vivos & valentes omnes sepulchro condidit; qvinqvagintainsuper illustres viros clam cre-mari jussit, post qvinqve millia pellexit, jamq; vino sepultos immani neci dedit, qvodscelus eleganti ornatoq; dicendi genere describit doctissimus Fredericus de Marselaer. Sed isti infru- In Legat. nitæ & facinorosæ mentis homines, qvi contraveniunt com- 1. 2. dismuni juri, negvagvam tollunt aut infringunt instituta genti- sert. 13. um æterna enim infamia à sanioribus populis notantur, & jam pœnas dederunt læsis. Sed nihil hic attinet conquirere exempla, cum bella ob violatos internuncios gesta in vulgus nota lint.

§. 8. Sed nunc în causas inviolabilitatis descendamus. Magna scriptorum est consensio, jure gentium incolumitatein Legatoriam valere, sed rationem paucissimi explicare videntur. Certè exemplis controversia ista finiri neqvit, cum sæpiùs sint injusta ac indebita. Neq; cum Bodino ad Romanos erit confugiendu, I.s. de acsi ab illis quid jus postulet addiscendum unice foret. Posito e- Repub.6. nim, non concessó, nunquam in jus gentium peccasse Romanos: exempla sanè, si rationes desint, nihil probabunt. Habebant eqvidem Romani suos Feciales, viros admodum religiosos, jurisa; & rerum agendarum peritissimos, qvibus inconsultis, nunquam bellum suscipiebatur, aut fœdus percutievatur, qviq; controversias omnes circa jus belli & pacis ortas, componebant. Sed suntné præjudicia horum pro ipsissimis gentium juribus habenda? Possuntné Feciales exterarum gentium lingvis

ria

tè

u-

lis,

lingvis & animis imperare? persvasissimus sum, quod sola autoritas debitum ab indebitô minimè secernat. Neque adaliorum, sapientum judicia cum Grotio recurramus. Nemo nescit, servilem esse superstitionem, qua prudentissimorum etiant judicia, tanqvam ex tripode dicta adorat. Homines nati, qvibus solenne est erroribus duci. Deinde Grotius jus gentium jur. bell. pro jure voluntario habet. Non etiam hoe vocabulum ad illorum officiorum extendit pactiones, quæ fuissent absq; ullo pa-8.18.11.4. Airespectudebita. Verûm ex ipfoqværamus, qvando voluntas ista apud omnes populos invaluerit? qvis gentes in concilium collegerit, ad sanciendas istas tabulas, qvibus formulæ horum pactorum continentur? Sane si jus gentium non ab ipsa natura promulgatum esset, sed solo consensu niteretur, citra controversiam mutuó dissensu rursus resolvi posset, quod tamen de Legationibus dicere iniquum est. Fluit igitur omnis securitas Legati ex principis sui persona, quam repræsentat; adeò, ut offendere, at quoccidere eum, non magis liceat, qu'am ipsum Principem. sta etiam, si hostis fuerit Princeps extraneus, cujus Legati alterius territoriu, volente Domino, ingrediuntur, co honore ac reverentià colendi sunt, ac si Princeps iple ad amicum colloqvium in hosticum veniret. Nam dum se hostem peregrinæ Reipublicæ non profitetur, qvin amice colloqvi desiderat, personam hostis exuisse, meritò censendus est. Non possu non in conspectu sistere verba supra saudati Excellentissi-Practica mi Domini V Vendeleri: Exigit officium, ut securitas Legato pra-Philoso- stetur, cum alias nihil cum boste effecturus sit. Unde jus gentium invaluit, contra quod peccant, qui Legatum pulsant. Ex hoc 12.c.14. fundamentô promanat, quod omnes etiam comites inviolabiles sint & omnia vasa. Spectat huc formula Fecialis istius, qvi, priusquam cum Albanis colloqueretur, rogavit Tullum: Rex, facisne tume Regium nuncium populi Romani Qviritium? vasa comites g, meos? Rex respondit: Qvod sine fraude med, populig Romani Quiritium fiat, facio. Et si qvis præstità securitate aditum

15.60.

aditum adse Legato concedit, tacité securitatem comitibus fecisse videtur, cum Legatus Principis sui personam sine comi-

tatu vix repræsentare possit.

au-

10-

ne-

ini

vi-

ım

il-

pa-

111-

ci-

100

plâ

itra

ta-

nis

tat ?

m

1159

tury

dad

tem

de-

Jon

isi-

pra-

ium

hoc

abi=

qvi,

Rex;

Da-

opu-

sass

tum

§. 9. Ea verò securitas & integritas Legatorum, de qva jam diximus non obligat solum eum, ad quem missa est Legatio, sed eos etiam, per quorum fines transeunt Legati. Hugo Grotius vule: sicertum sit, ire Legatos ad bostes eorum non intercipitantum Legatos, sed etiam interfici posse, non reclamante jure naturæ. Verum acuté eum castigat Magnificus Dominus Zieglerus: Qvid però si ad bostes quidemeant tertii, sed ut ad In nosts concordiam eos & pacem ineundam disponant? quid si ab hosti- ad Hubus quidem veniant, sed ut intercessores quarant & mediatores, gonem qui hostem sibireconcilient? Utrobig cessat prasumptio, que vio- Grotium lationem alias svadere possit, nempe in tuum damnum vel injuriam Legationem susceptam esse.

S. 10. Qvodsi ab hoste amici tui ad amicum aut confœderatum per territorium tuum mittatur Legatus, non statim ut hostemillum tibi persegyi licebit. Si enim transiturus tuum fundum permeare necesse habet, sancte polliceatur, se nec in te, nec fœdere junctos quempiam sollicitaturum. Si jusjurandum persolvere detrectet, tunc facile apparet, aliud fronte promitti, aliud corde foveri. Qvid verò agendum? justè Legato de negatur transitus injustè verò tibi bellum infertur: qvia, si confœderato damnum accelerares, cujus in teredundaret calamitas, nihil aliud, qvam pestem, ex occulto grassantem per viscera tua esses recepturus, cum devictô fœderato, te, qvi fœderis vi alteri succurreris, aggrederetur. Qvicqvid rei sit, resta ratio distitat, honori Legationis aliqvid concedendum, neque ejusmodi Legatum, quam diu intra terminos honestatis substiterit, trucidandum esse. Sed hæc sint, qvæ nullo contradicendi pruritu, in medium afferre animus fuit, nihil interim veritați, vel rectius sentientis judicio præjudicaturi.

S. 11. Qvemadmodûm verò Legatus sanctus & inviolabi-

lisest, etiam inter medios hostes ubivis locorum, quam diu lis mites honestatis non excesserit: ita omnisecuritate excidit, si forte reus siat at rocis criminis & convincatur, qvod in iis tantum locum habere arbitramur, quæ ex jure gentium sunt, & cum divinis, tum naturalibus legibus paratam pœnam habent: levia quippe crimina à generossoribus animis dissimularisolent, id quod observavit Princeps Persarum in Ottone Brug-Hist. 25. mano: de quoè Persicis Olearis agit Erasmus Francisci. Distin-des ho. clissima autem sunt, privatum hominem occidere & conspirationes meditari, publicamo; tranqvillitatem turbare. Trauer vocatur, qvod maxime in privatorum vergit injurias ac damna, Saals, hoc qvod proxime statum aut dignitatem imperantis lædit. Qvapropter aliud crimen erit privatum, aliud publicum. Qvod itaq; poenam concernit, quam Legatus privatis delictis meretur! potest eqvidem alienus princeps Legatum tenere in vinculis, donce ab altero ad poenam avocetur, vel remittere cum postulato, ut alter eum aut dedat aut puniat : posterior tamen modus magis civilis est, & alendæ paci maximè inservit. Non enim planê pro peregrinô habetur Legatus ex domini sui personâ, qvâ coruscat. Ne dicam qvod gravius peccaverit in suum, qvam alienum principem: illum in imposita sibi persona, hunc in subditô tantum lædit. Tanta prolixitate minimè opusest in atrocibus delictis publicis. Sive enim in seditionem excitet animos subditorum, sive ipse conjuret, & gladium è vaginâ ducat, ubique ut hostis publicus jure interimitur. S. 12. Nune consulamus eos autores, qvi Legatos etiam post facinus commissum jure gentium salvos esse capiunt. In diversas partes abière prudentiæ civilis Doctores, variisq; & collidentibus invicem argumentis egregia hæc materia fuit pertractata. Totam a.in universum diverse sentientiu cohortem in ttes classes secessisse compertum hucusq; est. Alii culpam abiis omnem transferunt: alii conjuranti tantum patrocinantur: Hugo Grotius gravitatem delicti concedit, sed gravibus pœnis Legatos non reservat. 5.13

§. 13. Primi ordinis nullum Legati scelus publicum excipiunt, id exigunt modò, ut obseqvii necessitas obtendatur; Nam subditi non esse, rimari negotia & cogitata principis sui, cui exequendi celeritas unicè incumbit; neq; ex libidine sua Legatum agere, sed ex Principis sui mandatô. Ita cum aliis sensisse videtur Franciscus Levayer Advocatus Citante quondam Parisiensis. Sed quis absurdæ opinionipræsidium quærat? ho- Besold. nesta imperet Princeps necesse est, aliàs Legatus cavebit, ne id agendum 20. p. 61. . in se suscipiat, quod lumini rectæ rationis & juri gentium adversatur. Non hospiti frangere licet sanctimoniam, cum & turbulentum hospitem paterfamilias verberibus compescat.

n-

nt:

0-

a-

§. 14. Secundi ordinis concedunt aliquam culpam, sed valdeex. tenuant. Albericus Gentilis: peccatur, inqvit, in jus gentium graditer, L. 11.18. sindirepellenda supra, quam oportet enitamur. Sed Legatu buncintersici- p.123. endô longe magis, quam est necesse, savitur: abire enim Princeps illum jubere potest. Igitur non est intersiciendus. Sed nihil refert, conjurationem istam esse inermem! nisiexistimemus, hostem perjurum salvum debere esse, nondum factà alterius cœde.

§. 15. Tertii tandem ordinis est Hugo Grotius. Is enim hanc sententiam de- L.11.c.18.

fendit, jure gentium non licere pœnas sumere ab ipsô Legatô, si sacra gentium jura n. 4.

attaminare suerit ausus. Adsert autem pro sua sententia non tantum sapientum judicia, sed & conjecturas. Sapientum judicia quod concernit, utitur primum testimonio Livii de Legatis Tarqvinii, qvi hostilia tentaverant & tamen gentium jus valuisse, ne hostium locô essent: Deinde concurrit ad Salustium, qvod Bomilcar comes Legationis, magis reus fiat ex æqvo bonoq;, qvam ex jure gentium: voluit igitur Grotius ita colligere ex hoc dictô: Si jus gentium tum violatur, quandò in comites Legati animadvertitur, multo magis violabitur, quandò Legati suppliciis afficiuntur. Has verò conjecturas habet: Legatos ultra jus communium viatorum privilegii nomen sustinere, neq, ob delicinm violablies sieri, qvia hâc ratione, nihil magni, nihil præcipui in iis reluceret. Præterea securitatem Legatorum utilitati, quæ ex pœna est, præponderare: non pænam habere posse per eum, qvi Legatum misit, volentem, & si nolit, ab ipso exigi bellô, tanquam criminis approbatore. Hæc sunt Grotii argumenta, qvibus addi posset, qvod Legati & his similes, publicâ side venientes, maxime sint à pœnà excipiendi. qvia subeunt personam Principis, qvi sanctus & inviolabilis est: neq; minore pollet autoritate, illô, qvi Legatum punire gestit, sed æqvalis eidem est. Jam æqvalis ab altero æqvali non coercetur, nedum condemnetur.

S. 16. Speciosæ hæsunt ration es, qvæ incautum facile in errorem inducunt. Sed de singulis ordine agamus. Qvod Legati Tarqvinii recuperandi Regni consilia struentes, hostili animo non fuerint excepti, & jus gentium apud illos valuerit, non adeò obest nostræsententiæ. Nam Romanorum res id temporis post ejectos Reges non satis erant confirmatæ, sed universum Latium vicinorum suspectain potentiam habebat. Id itaq; summa ope tuendum esse arbitrabantur Romani, ne ullum periculum libertati foret; & hinc Legati suère dimissi, ne Romani solum Reges sede sua deturbasse, sed etiam Legatos ficto proditionis crimine horrendô more interfecisse viderentur. Consulebant famæ, ut existimarent exteræ nationes, non perfidià subditorum sed nimià suà sævitià Tarqvinium Regni diademaamissse, qui ne in concitatores quidem publicæ tranquillitatis & turbatores populi animadverterent. Salustii focus tantum abest, ut nostram sententiam destruat, ut eandem potius confirmet. Jus enim gentium sanctos & inviolabiles vult esse Legatos, quamdiu intra terminos honestatis subsistunt, nec aliquid contra jus naturæ & gentium perpetrant: at quoties admiserint scelus, omni posthabità justitià svadet æqvitas, ut dedantur ad poenam: Imò Grotius sibi ipsi respondet, dum existimat, inviolabilitatem Legatorum solis exemplis evinci non posse. nam extare satis musta in partem utramq;. Recte igitur Theodah: tus Rex Go-Procopithorum ad Legatos Justininiani Imperatoris respondit: Sanctum apud homines
us Casar. Legatinomen plenumá, honoris. Sed hoc jus Legati sibi interdum servant, quamus Casar. diu sua modestia Legationis dignitatem tuentur. Ita enim existimant homines, fas esl,1.Goth. se, vel interficere Legatum, si is in Principem, ad quem mittitur, sit injuriosus, aut a. lienum matrimonium violet. Philippus II. Rex Hispaniæ, cum Legatus Venetorum, familiam suam adversus justitiæ administros violentas manus admovere jussisset, ad Principes Christianos scripsit, se nolle Legatos suos immunitate muneris justitià sanctiores esse; qvin legibus eos regni conveniri & condemnari posse, si quandò facinus quodpiam ab officio à mandatô sibi imposito alienum.

De Leg. commississent. Conferatur Chokier. §. 17. Nunc ad conjecturas accessum faciamus. Veritati congruum est, privilegia Legatis aliqvid tribuere ultra jus commune, Legatos non tantum ab injustà vi, sed etiam justà tutos esse. Sed isti iniquè sentiant, qvi ob qvodvis deli-Aum Legatum ordinariæ pænæ subjiciunt: ad sustinenda autem ultra jura communium viatorum nomina facit, qvod Legatus bello deprehensus retinet libertatem, & que cetere accedant dignitates. Nec est quòd admittamus alteram conjecturam, securitatem Legatorum utilitati, qvæ ex pœnâ est, præponderare. Minime omnium præsumitur, securitatem Lagati in juris gentium sceleratissima violatione versantis, hominis sine ullà religione ac fide (nam de hoc quæstio est) anteponendam utilitati poenæ, ut Grotius loqvitur, notione utilitatis, admittentis

securitatem colligens. Salus enim universi populi in Regis incolumitate sita est.

§. 18. Restat ultima exceptio: Certum est, Legatum subire vices Principis, neq; Principem ab alió Principe damnari posse. Concomitatur igitur Principem semper securitas, quamdiu amicum se gerit. Sed si hostis personam induit, omni sanctitate corporis sui excedat necesse est. Hac ratione innumeros Reges ca-

ptos esse, historiæ testantur.

Constituto jam non co qvidem, qvo par erat, modo, sed qvo instituto nostro licebet, Legatum jure admissionis & securitatis gaudere, qvarum qvarum etiam sit virium, ad jus talionis ordine jam devolvimur, paulo intentiori animo reputatuti, an hoc rerum statu, si Principis alicujus Legati nihil masi tentantes, nesarie contra omne jus ac sas violentur, talionis jure intersici, aut durius inelementius q; tractari possint Legati ab eo venientes, qvi tale qvidausus suerit

perpetrare.

unt.

con-

lue-

st e-

ispe-

ma-

nani

hor-

teræ

ade-

tores

n de-

biles

con-

Atha-

pon-

osse.

Go-

mines

vam-

tas ef-

aut a.

neto-

overe

e mu-

nnari

num

st, pri-

ab in-

s deli-

com.

net li-

teram

erare.

tissimâ

io est)

ttentis

secu-

5.20. A cujus controversiæ affirmativa sententia stare deprehendes viros supra humanæ prudentiæ aleam constitutos, qvi vel solo nomine in suam qvempiam possent pertrahere opinionem. Acerrimos se profitentur propugnatores Bortius, Kônig, Alberic. Gentilis. Paschalius, Fredericus de Marsellaer, non connumeratis aliis. Neg; verò hæc sententia suis destituitur rationibus, qvas sistere candide in præsentia lectori, juvabit. Urgent, qvod Legatus Principis lædentis personam referre videatur; neq; insolitum sit, ut subditi luant pænas ejus crudelitatis, qua Principes deliquere: quod non violari, sed jus reddi, creditum sit, jura violanti, si jus non præstetur. Æqvissmum esse, ut par pari referatur, & dolus dolo mutua compensatione tollatur. Nullatenus retaliationem (Tullianæ elegantiæ candidatum hæc vox minime corruget) dictamine rectæ rationis videriinhiberi! qvippe in omnium hominum impressum atq; insignitum animis, ut, qvod qvisq; sibi sieri nolit, id ipse alteri non faciat, cui in pœnam merito succedit, ut sides sibi non servetur, qvod ipse sidem non præstitit. Et si talio locum non inveniat, periclitati Principum æqualitatem. Præterea exemplis suam assertionem stabilire conantur: Quasdam civitates bello Punico, quæ à Romanis ad Pœnos transire jamdudum animo volutaverant, caute admodum egisse. Cum enim obsides, qui Roma detinebantur, recuperare studerent, priùs, quàm if sa desciscerents simulasse turbam inter finitimos ortam, quam sedarent Romanorum Legati: sed missos ut contraria pignora retinuisse, duriùs inclementiusq; habituros, si tale qvid sui fuerint experti. Atq; ita illæsos domum reduxisse.

5.20. Plura forsan affirmativam vel juvantia, vel illustrantia, adduceremus, nis hæc potiora; qvæ reliqvorum compendium absq; injuria appellitaveris, essent. Largiendum sanè, talionem esse æqvissimam, ut taliter patiatur quis ut secit, uti Isidor. loqvitur: inte-

1.5.0.27.

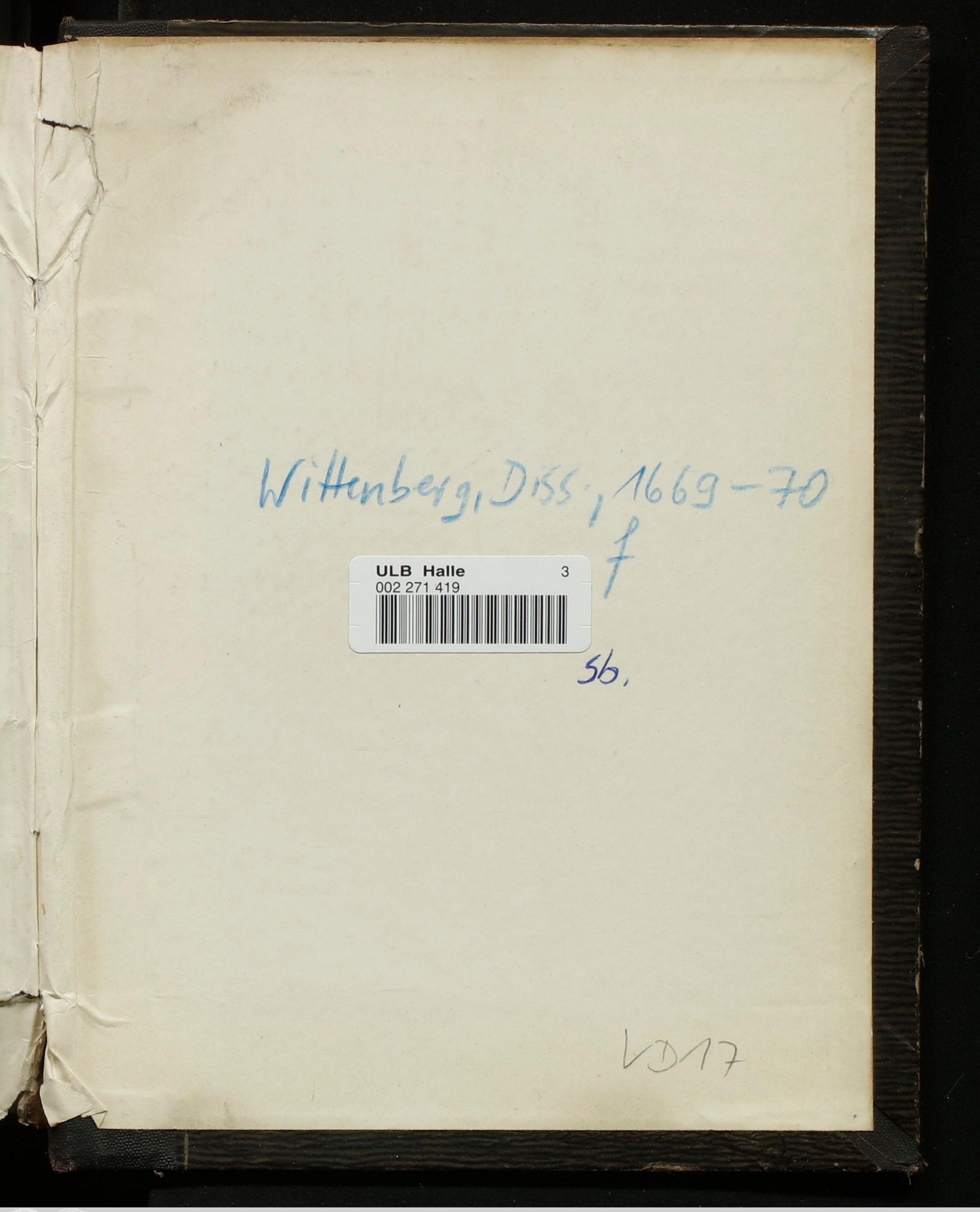
rim in hoc casu nihil temere pronunciandum. Principis personam refert Legatus, publicam tamen non privatam, non vitiis conspurcatam, nec nocens, ac reus fieri potest ex peccatô alienô. Ergò, si qvis Princeps Legatum alterius innocentem neci dederit, justam talionem minime vocare lieebit, si Legatum ejus, sed innocentissime mandatis fungentem rursus occidijubeat. Affliguntur belli incommodis subditi, qvia & Principes & subditos in unum 1.2. c. 8. consentire, præsumitur: sed tatitus ille, ut Grotius vocat, de securitate contractus fidem ejus obligat, ad quem mittitur Legatus, que tamen & hostibus & biolatoribus sidei data, servanda n. 11. certé est. Non concedendum, inter regulas juris hanc etiam celebrari, ut delictum liceat delictô, & dolum dolô expiare; nihil enim contra justitiam & honestatem admittendum. Quæ de retaliatione in medium afferuntur, bîc loci minime quadrant, uti vel ex dictis manifestum est. Incongrue Carolus Paschalius excipit: Legatum merito occidi, si veniat ad serendas discordias & sollicitandam qvietem publicam. Non enim tunc, qvando punitur, violatur jus gentium, qvia sanctitate corporis sui jam excidit Legatus. Hospitii jura violans eas pœnas merito luit, qvas jus dictitat. Parum autem roboris pro adversariorum temeritate dimicaturis per hanc additur rationem, quod apud Principes, si talionis jus locum non inveniat, famæ jactura metuenda, dignitatis q; periculum verendum. Sed qvalis qvæso in eo, qvod recta ratio dictitat, & æqvitas qvamplurimarum gentium suffragio approbata ef-Aagitat, jasta famæ imminutio dignitatisq; periculum immineret? profecto, si ex eo qvicqvam famæ & splendori decederet, qvod Legibus obtemperaret, & divinis ac humanis præceptis suam vitam conformando, libertatem tolli in aprico positum est. Cum illa demum veri nominis libertas celeatur, si actiones tuæ &legi divinæ &lumini rectæ rationis non repugnet. Jam verò æqvitas reqvirit, ne insimæ sortis hominem lædas, qvamdiu innocens agit, nedum Legatum, qvi divinitatis quendam impressum characterem circumfert, & univerlæ reipublicæinstarest, durius inclementius q; tractes; ut adeo nihil detrimenti metuendum dignitati-Qvin potius famam nonnulla macula contaminaturus, injustissimiq; nomen promeriturus erit, si neglect à lege Divina, æqvitati ipsi, qvæ plurimarum gentium mentibus, svaviter inserta est, contradicit. Imò cædem Legati sui alter justissimo bello vindicare poterit, quale à summo Numine approbarisacræ pandectæ luculenter testantur. Prætereà longè alia sors Legatorum est, qu'am subditorum. Illi pacis ministri sunt, hi belli instrumenta. Exemplum exemplo opponere liceat. Cum Legatos suos à Carthaginiensibus Scipio Africanns violatos accepisset, re inconfectà discedere Carthaginiensium Legatos domum jussit. Qvi postquam tempestate rursus in Scipionis classem essent relapsi: ex Scipione navium præfecto quæsitanti, qvid facto opus esset: hos enim exemplo atq; omine malô reversos? nihil, inqvit, tale agamus, quale Carthaginienses, qui nec exemplô nec omine bonô mali facinoris rei sunt. Sic intactos remisit, committere nolens, qvod in aliis culpabat. Deinde qvoad carcerem aliqvid concedi potest, qvando Legati eorum, à qvibus injuriam timere habemus, detinentur, ut securitati nostrorum apud alios consulatur. Qvoties ab hostibus ad hostes proficiscuntur Legati, regionis, per quam hinc inde transeunt, aut commeant Principe invitô, non tam jure talionis, qvam hostium, puniuntur. Frustra enim aut redicule sanctum illud appellitaveris, qvod rebus tuis suâ malitia exitiosum. Hæc, qvam vis propriam sedem in jure civili inveniant, ws cu naegdw tamen hic erant aperienda. Tantum est. Τῶ Θεῶ δοξα!

: de rege Romanorum.

: de jure municadi

s positione ae naturale

Q. D. B.'V.
DISPUTATIO POLITICA

JURIBUS LE-GATORUM,

In Electorali ad Albim Academia

Sub PRÆSIDE VIRO CLARISSIMO

DN. M. JOH: CHRISTO-PHORO FUGMANNO,

Fautore suo, ac Conterraneo æviterno observantiæ cultu prosequendo

JACOBUS CHEMNITIUS, Belzig: Saxo,

A. & R.

In Auditorio veteri ad d. 22. Maji Anno M DC LXIX.

VVITTEBERGÆ, În Officinâ Fincelianâ excudebat Elias Fiebig.

